

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3422/2024
04.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Добриле Страјина и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Дуња Николић, адвокат из ..., против тужене Народне библиотеке "Десанка Максимовић" Власотинце, чији је пуномоћник Горан Ђорђевић, адвокат из ..., ради заштите од злостављања на раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2068/2024 од 31.07.2024. године, у седници одржаној 04.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2068/2024 од 31.07.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена, ревизија тужене изјављена против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2068/2024 од 31.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П1 6/2023 од 02.02.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је према туженој утврђено да је тужилца претрпела злостављање на раду од стране директора тужене ББ из ..., као одговорног лица у правном лицу, на тај начин што тужилци, у периоду од 21.02.2022. године до 02.09.2022. године, нису обезбеђени основни услови за рад, није добила приступну шифру за СОBISS (једино она од запослених нема ту шифру), није добијала ни једно задужење ни радни задатак од дана закључења уговора о раду, њене послове обављала је друга колегиница по налогу директора, не добија обавештења о догађајима, семинарима, едукацијама, нема отворено корисничко име, па је тужилца трпела злостављање на раду на тај начин што су јој неоправдано ускраћивана средства за рад и онемогућено извршење радних задатака неодобравањем корисничког имена за позајмицу књига, као и необавештавањем и искључивањем од Одељења ..., где је

распоређена по уговору о раду и систематизацији радних места од стране директора ББ, као одговорног лица у правном лицу, чиме је тужила била игнорисана и изолована у радном окружењу, па је туженој убудуће забрањено вршење понашања које представља злостављање на раду, што је она дужна да призна и обезбеди извршење наведене забране за убудуће. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, па је тужена обавезана да јој на име накнаде нематеријалне штете због повреде права личности – части, угледа и достојанства, исплати новчани износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до правноснажности пресуде, док је вишак од досуђених 50.000,00 динара до тражених 200.000,00 динара, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиле којим је тражила да се нареди објављивање ове пресуде у јавном гласилу "Вечерње новости" о трошку тужене, као неоснован. Ставом четвртим изреке, тужена је обавезана да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 147.300,00 динара, а у случају доцње и законску затезну камату од дана извршности пресуде.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 2068/2024 од 31.07.2024. године, ставом првим изреке, потврдио пресуду Вишег суда у Лесковцу П1 6/2023 од 02.02.2024. године, у делу става првог изреке којим је утврђено да је тужила претрпела злостављање на раду код туженог од стране директора тужене ББ из ..., на тај начин што тужили, у периоду од 21.02.2022. године до 02.09.2022. године, нису обезбеђени основни услови за рад, није добила приступну шифру за COBISS (једино она од запослених нема ту шифру), није добијала ни једно задужење ни радни задатак од дана закључења уговора о раду, њене послове обављала је друга колегиница по налогу директора, не добија обавештења о догађајима, семинарима, едукацијама, нема отворено корисничко име, па је тужила трпела злостављање на раду на тај начин што су јој неоправдано ускраћивана средства за рад и онемогућено извршење радних задатака неодобравањем корисничког имена за позајмицу књига, као и необавештавањем и искључивањем од Одељења ..., где је распоређена по уговору о раду и систематизацији радних места од стране директора, те је туженој убудуће забрањено вршење понашања које представља злостављање на раду, што је она дужна да призна и обезбеди извршење наведене забране за убудуће, као и у усвајајућем делу ставу другог и у ставу четвртм изреке, па је жалба тужене, у том делу, одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Лесковцу П1 6/2023 од 02.02.2024. године, у преосталом делу става првог изреке, тако што је одбијен, као неоснована, тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се према туженој утврди да је тужила претрпела злостављање на раду од стране директора тужене ББ из ..., на тај начин што тужила у периоду од 21.02.2022. године до 02.09.2022. године, није добијала ни једно задужење, ни радни задатак од дана закључења уговора о раду, да је њене послове обављала је друга колегиница јер је њој налагао директор, није добијала обавештења о догађајима, семинарима, едукацијама, чиме је тужила била игнорисана и изолована у радном окружењу. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова поступка пред другостепеним судом.

Против потврђујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају није потребно да се размотре правна питања од општег интереса, или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе, као ни ново тумачење права, па нису испуњени услови прописани одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, за одлучивање о посебној ревизији тужене.

Предмет тражене правне заштите је злостављање на раду, које је тужиља претрпела у периоду од 21.02.2022. године до 02.09.2022. године, а побијана одлука којом је тужбени захтев тужиље усвојен, донета је применом одредбе члана 6., у вези члана 31. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ бр. 36/2010) и одредбе члана 12. Правилника о правилима понашања послодавца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду ("Службени гласник РС", бр. 62/2010). Указивање тужене на погрешну примену материјалног права није од утицаја, јер за примену института посебне ревизије није од значаја свака погрешна примена материјалног права на конкретно утврђено чињенично стање, већ само она која је од општег значаја за остваривање и заштиту људских права и обезбеђење стандарда правичног суђења, што овде није случај. Поред тога, тужена уз ревизију није доставила другачије одлуке судова донете у предметима са истим правним основом и истим или сличним чињеничним стањем као у овом предмету, у смислу потребе уједначавања судске праксе, на коју се у ревизији позива.

На основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5., у вези члана 441. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 29. став 4. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ бр. 36/2010), прописано је да спор због злостављања на раду или у вези са радом радни спор, док је ставом 5. истог члана Закона прописана сходна примена Закона о парничном поступку у споровима за остваривање судске заштите због злостављања на раду или у вези са радом, уколико Законом о спречавању злостављања на раду нису предвиђена посебна правила. Тим Законом нису предвиђена посебна правила о дозвољености ревизије.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку, прописано је да је ревизија увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Одредбом члана 403. став 3. истог Закона, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази

динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У спору ради утврђења злостављања на раду, који је радни спор, примењују се правила о дозвољености ревизије из члана 441. Закона о парничном поступку, а у делу који се односи на потраживање у новцу (накнаду штете), одредбе члана 403. став 3. истог Закона.

Тужбу ради заштите од злостављања на раду и накнаде штете тужиља је поднела 08.09.2022. године, а вредност предмета спора побијаног дела је 50.000,00 динара.

Имајући у виду да ово није парница из радног спора у смислу одредбе члана 441. Закона о парничном поступку, код којих је ревизија увек дозвољена, јер предмет тражене правне заштите није заснивање, постојање и престанак радног односа, а да побијана вредност предмета спора захтеване накнаде нематеријалне штете од 50.000,00 динара не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија тужене није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић